

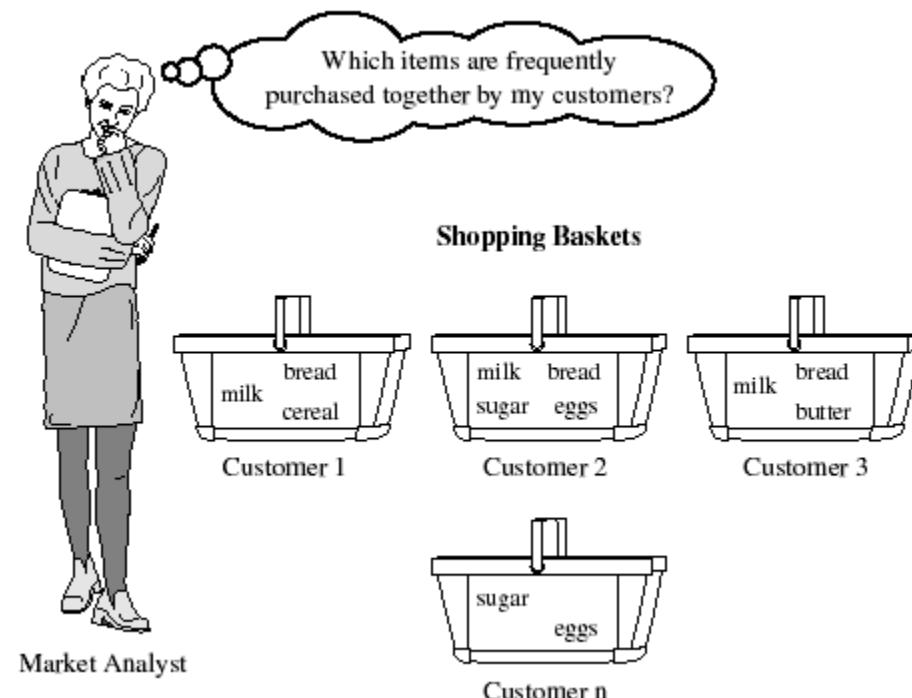
Khai phá luật kết hợp

TS. Nguyễn Quốc Tuấn

Nội dung

- Tổng quan về khai phá luật kết hợp
- Biểu diễn luật kết hợp
- Giải thuật Apriori
- Giải thuật FP_Growth

Tổng quan về luật kết hợp

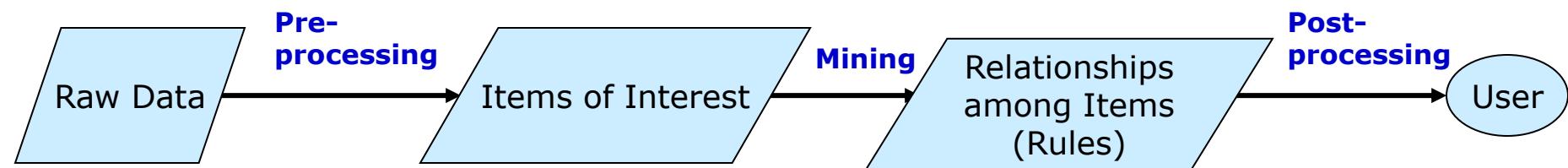

Tổng quan về khai phá luật kết hợp

- Quá trình khai phá luật kết hợp
- Các khái niệm cơ bản

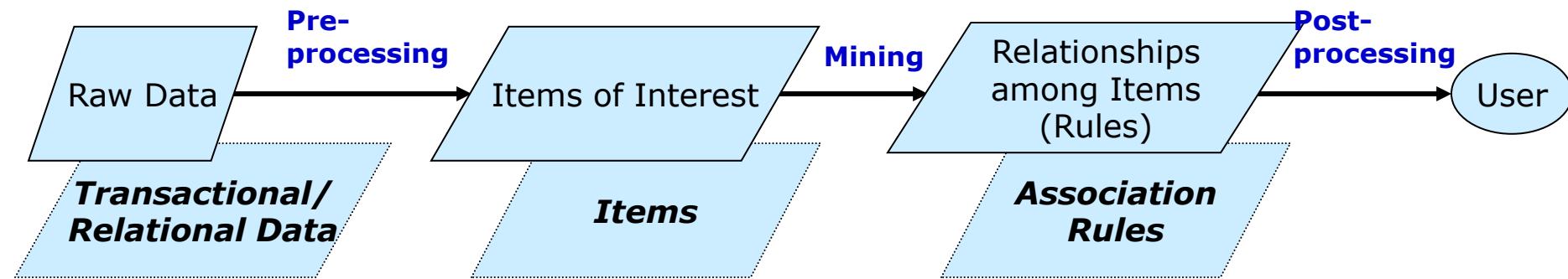
Tổng quan về khai phá luật kết hợp

- Quá trình khai phá luật kết hợp

Tổng quan về khai phá luật kết hợp

- Quá trình khai phá luật kết hợp

Transaction	Items_bought
<hr/>	
2000	A, B, C
1000	A, C
4000	A, D
5000	B, E, F
<hr/>	

A, B, C, D, F,
...

$A \rightarrow C$ (50%, 66.6%)
...

Tổng quan về khai phá luật kết hợp

- Dữ liệu mẫu của AllElectronics

<i>TID</i>	<i>List of item_IDs</i>
T100	I1, I2, I5
T200	I2, I4
T300	I2, I3
T400	I1, I2, I4
T500	I1, I3
T600	I2, I3
T700	I1, I3
T800	I1, I2, I3, I5
T900	I1, I2, I3

Tổng quan về khai phá luật kết hợp

• Các khái niệm cơ bản

- Item (phần tử)
- Itemset (tập phần tử)
- Transaction (giao dịch)
- Association (sự kết hợp) và association rule (luật kết hợp)
- Support (độ hỗ trợ)
- Confidence (độ tin cậy)
- Frequent itemset (tập phần tử phổ biến/thường xuyên)
- Strong association rule (luật kết hợp mạnh)

Tổng quan về khai phá luật kết hợp

• Các khái niệm cơ bản

- ***Item*** (phần tử)

- Các phần tử, mẫu, đối tượng đang được quan tâm.
- $I = \{I_1, I_2, \dots, I_m\}$: tập tất cả m phần tử có thể có trong tập dữ liệu

- ***Itemset*** (tập phần tử)

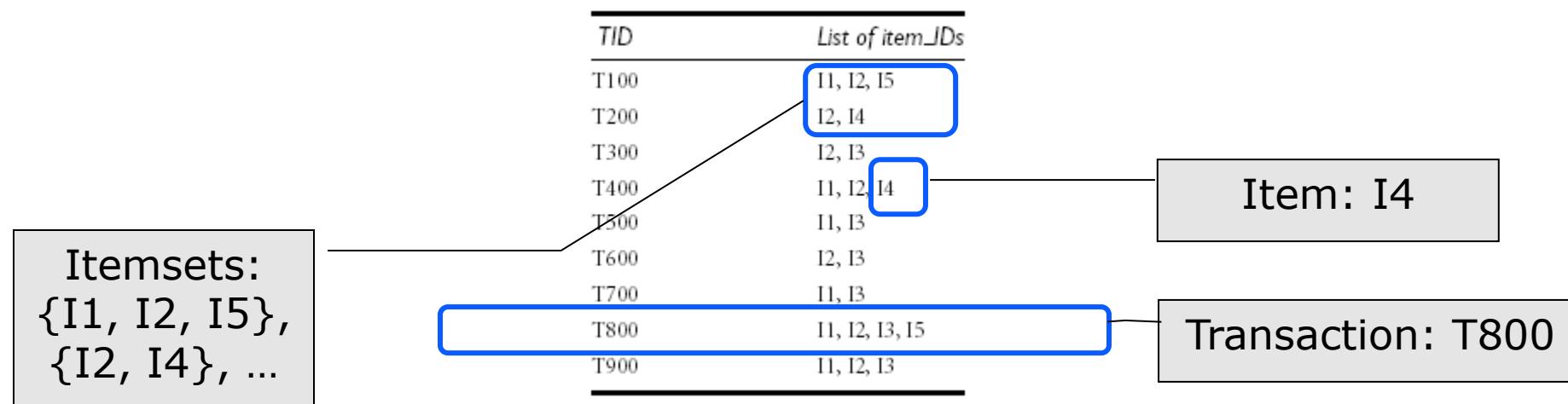
- Tập hợp các items
- Một itemset có k items gọi là k-itemset.

- ***Transaction*** (giao dịch)

- Lần thực hiện tương tác với hệ thống
- Liên hệ với một tập D gồm các phần tử được giao dịch

Tổng quan về khai phá luật kết hợp

- Dữ liệu mẫu của AllElectronics

Tổng quan về khai phá luật kết hợp

• Các khái niệm cơ bản

- **Association** (Sự kết hợp) : các phần tử cùng xuất hiện với nhau trong một hay nhiều giao dịch.
  - Thể hiện mối liên hệ giữa các phần tử/các tập phần tử
- **Association rule** (Luật kết hợp) : qui tắc kết hợp có điều kiện giữa các tập phần tử.
  - Thể hiện mối liên hệ (có điều kiện) giữa các tập phần tử
  - Cho A và B là các tập phần tử, luật kết hợp giữa A và B là $A \rightarrow B$.
    - B xuất hiện trong điều kiện A xuất hiện.

Tổng quan về khai phá luật kết hợp

• Các khái niệm cơ bản

- *Support* (độ hỗ trợ)

- Độ đo đo tần số xuất hiện của các phần tử/tập phần tử.

$$\text{Support}(A) = P(A) = \text{support\_count}(A)/|D|$$

- Minimum support threshold (ngưỡng hỗ trợ tối thiểu) – min_sup

- *Confidence* (độ tin cậy)

- Độ đo đo tần số xuất hiện của một tập phần tử trong điều kiện xuất hiện của một tập phần tử khác.

$$\text{Confidence}(A \Rightarrow B) = P(B|A) = \text{support}(A \cup B)/\text{support}(A) = \text{support\_count}(A \cup B)/\text{support\_count}(A)$$

- Minimum confidence threshold (ngưỡng tin cậy tối thiểu) – min_conf

Tổng quan về khai phá luật kết hợp

- Các khái niệm cơ bản

- *Frequent itemset* (Tập phần tử phổ biến)

- Tập phần tử có support thỏa min_sup.
    - Cho A là một itemset
      - A là tập phổ biến nếu $\text{support}(A) \geq \text{min\_sup}$.

- *Strong association rule* (Luật kết hợp mạnh)

- Luật kết hợp có support và confidence thỏa minimum support threshold và minimum confidence threshold.
    - Cho luật kết hợp $A \rightarrow B$ giữa A và B, A và B là itemsets
      - $A \rightarrow B$ là luật kết hợp mạnh nếu
 $\text{support}(A \rightarrow B) \geq \text{min\_sup}$ và $\text{confidence}(A \rightarrow B) \geq \text{min\_conf}$.

Nội dung

- Tổng quan về khai phá luật kết hợp
- **Biểu diễn luật kết hợp**
- Giải thuật Apriori
- Giải thuật FP_Growth

Biểu diễn luật kết hợp

- Luật kết hợp giữa các tập phần tử phổ biến: $A \rightarrow B$ [support, confidence]
  - A và B là các frequent itemsets
  - $\text{Support}(A \rightarrow B) = \text{Support}(A \cup B) \geq \text{min\_sup}$
  - $\text{Confidence}(A \rightarrow B) = \text{Support}(A \cup B) / \text{Support}(A) \geq \text{min\_conf}$

Biểu diễn luật kết hợp

- Quá trình tạo các luật kết hợp mạnh từ các tập phô biến
  - Cho mỗi tập phô biến l , tạo các tập con không rỗng của l .
    - $\text{Support}(l) \geq \text{min\_sup}$
  - Cho mỗi tập con không rỗng s của l , tạo ra luật “ $s \rightarrow (l-s)$ ” nếu $\text{Support\_count}(l)/\text{Support\_count}(s) \geq \text{min\_conf}$

Nội dung

- Tổng quan về khai phá luật kết hợp
- Biểu diễn luật kết hợp
- **Giải thuật Apriori**
- Giải thuật FP_Growth

Giải thuật Apriori

- Tính chất của thuật toán: Mọi tập con khác rỗng của một tập phổ biến cũng phải là tập phổ biến.
- Mô tả thuật toán:
  - Bước 1: Duyệt (Scan) toàn bộ transaction database để có được tập ứng viên của 1-itemset (C_1), so sánh C_1 với min_sup , để có được 1-itemset (L_1).
  - Bước 2: Sử dụng L_{k-1} nối (join) L_{k-1} để sinh ra candidate k-itemset. Loại bỏ các itemsets không phải là frequent itemsets thu được k-itemset.
  - Bước 3: Scan transaction database để có được support của mỗi candidate k-itemset, so sánh C_k với min_sup để thu được frequent k –itemset (L_k).
  - Bước 4: Lặp lại từ bước 2 cho đến khi tập ứng viên trống (không tìm thấy frequent itemsets).

Giải thuật Apriori

Input:

- D , a database of transactions;
- min_sup , the minimum support count threshold.

Output: L , frequent itemsets in D .

Method:

```
(1)    $L_1 = \text{find\_frequent\_1-itemsets}(D);$ 
(2)   for ( $k = 2; L_{k-1} \neq \emptyset; k++$ ) {
(3)        $C_k = \text{apriori\_gen}(L_{k-1});$ 
(4)       for each transaction  $t \in D$  { // scan  $D$  for counts
(5)            $C_t = \text{subset}(C_k, t); //$  get the subsets of  $t$  that are candidates
(6)           for each candidate  $c \in C_t$ 
(7)                $c.\text{count}++;$ 
(8)       }
(9)        $L_k = \{c \in C_k | c.\text{count} \geq min\_sup\}$ 
(10)    }
(11)   return  $L = \cup_k L_k;$ 
```

Giải thuật Apriori

procedure apriori_gen(L_{k-1} :frequent $(k-1)$ -itemsets)

- (1)   **for each** itemset $l_1 \in L_{k-1}$
- (2)   **for each** itemset $l_2 \in L_{k-1}$
- (3)   **if** $(l_1[1] = l_2[1]) \wedge (l_1[2] = l_2[2]) \wedge \dots \wedge (l_1[k-2] = l_2[k-2]) \wedge (l_1[k-1] < l_2[k-1])$ **then** {
- (4) $c = l_1 \bowtie l_2$; // join step: generate candidates
- (5)   **if** has_infrequent_subset(c, L_{k-1}) **then**
- (6)   **delete** c ; // prune step: remove unfruitful candidate
- (7)   **else add** c **to** C_k ;
- (8)   }
- (9)   **return** C_k ;

procedure has_infrequent_subset(c : candidate k -itemset;

L_{k-1} : frequent $(k-1)$ -itemsets); // use prior knowledge

- (1)   **for each** $(k-1)$ -subset s of c
- (2)   **if** $s \not\in L_{k-1}$ **then**
- (3)   **return** TRUE;
- (4)   **return** FALSE;

Giải thuật Apriori

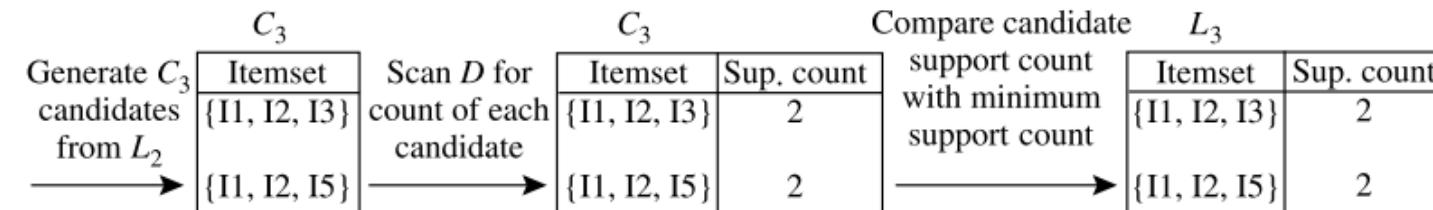
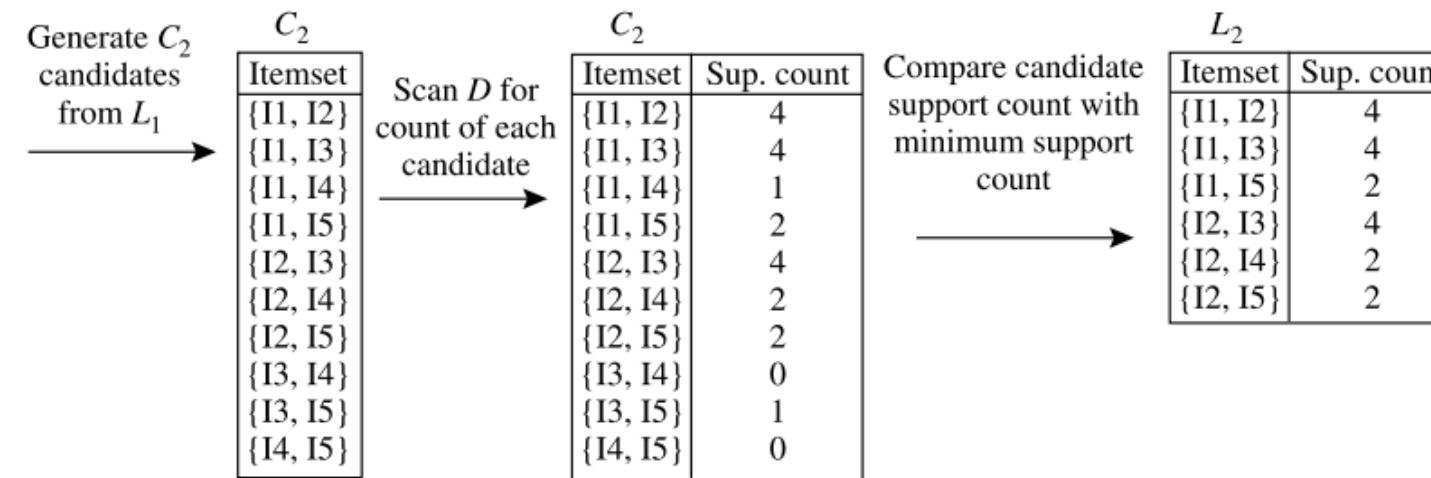
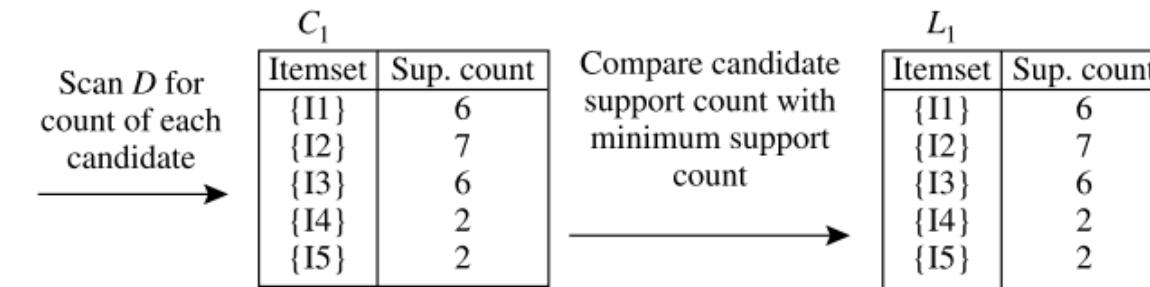
- Dữ liệu mẫu của AllElectronics

<i>TID</i>	<i>List of item_IDs</i>
T100	I1, I2, I5
T200	I2, I4
T300	I2, I3
T400	I1, I2, I4
T500	I1, I3
T600	I2, I3
T700	I1, I3
T800	I1, I2, I3, I5
T900	I1, I2, I3

Giải thuật Apriori

- Min_sup=20%

TID	List of item_IDs
T100	I1, I2, I5
T200	I2, I4
T300	I2, I3
T400	I1, I2, I4
T500	I1, I3
T600	I2, I3
T700	I1, I3
T800	I1, I2, I3, I5
T900	I1, I2, I3

Khai phá luật kết hợp từ tập phổ biến

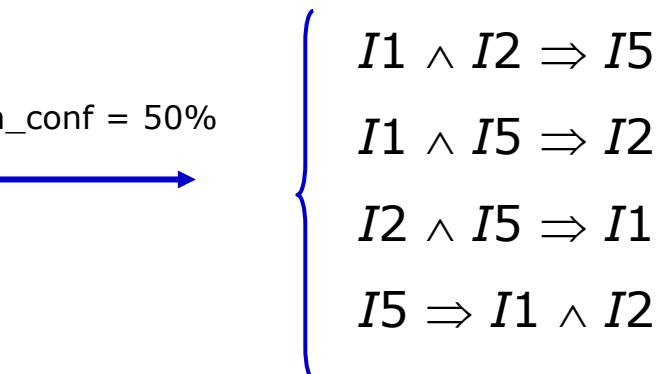
- $\text{Min\_conf} = 50\%$

$$I = \{I1, I2, I5\}$$

nonempty subsets of I are $\{I1, I2\}$, $\{I1, I5\}$, $\{I2, I5\}$, $\{I1\}$, $\{I2\}$, and $\{I5\}$

$I1 \wedge I2 \Rightarrow I5,$	$\text{confidence} = 2/4 = 50\%$
$I1 \wedge I5 \Rightarrow I2,$	$\text{confidence} = 2/2 = 100\%$
$I2 \wedge I5 \Rightarrow I1,$	$\text{confidence} = 2/2 = 100\%$
$I1 \Rightarrow I2 \wedge I5,$	$\text{confidence} = 2/6 = 33\%$
$I2 \Rightarrow I1 \wedge I5,$	$\text{confidence} = 2/7 = 29\%$
$I5 \Rightarrow I1 \wedge I2,$	$\text{confidence} = 2/2 = 100\%$

$\text{Min\_conf} = 50\%$

Giải thuật Apriori

- Đặc điểm

- Tạo ra nhiều tập dự tuyển
  - Một k-itemset cần ít nhất $2^k - 1$ itemsets dự tuyển trước đó.
- Kiểm tra tập dữ liệu nhiều lần
  - Chi phí lớn khi kích thước các itemsets tăng lên dần.
  - Nếu k-itemsets được khám phá thì cần kiểm tra tập dữ liệu k+1 lần.

- Bài tập 1: Cho $I = \{A, B, C, D, E, F\}$ và cơ sở dữ liệu giao dịch sau:

T1	{A, B, C, F}
T2	{A, B, E, F}
T3	{A, C}
T4	{D, E}
T5	{B, F}

- Tìm tập phô biến và tập luật kết hợp mạnh với $\text{min\_sup}=25\%$ và $\text{min\_conf}=75\%$

$$\text{mincount} = \lceil \text{min sup} * |\mathcal{D}| \rceil = \lceil 25\% * 5 \rceil = \lceil 1.25 \rceil = 2$$

Tập mục	Số lần xuất hiện
{A}	3
{B}	3
{C}	2
{D}	4
{E}	2
{F}	3

Sinh các tập phô biến có độ dài 1

L ₁	Số lần xuất hiện
{A}	3
{B}	3
{C}	2
{E}	2
{F}	3

Sinh các tập có độ dài 2 bằng cách nối các tập có độ dài 1

Tập mục
{A, B}
{A, C}
{A, E}
{A, F}
{B, C}
{B, E}
{B, F}
{C, E}
{C, F}
{E, F}

C ₂	Số lần xuất hiện
{A, B}	2
{A, C}	2
{A, E}	4
{A, F}	2
{B, C}	4
{B, E}	4
{B, F}	3
{C, E}	0
{C, F}	4
{E, F}	4

Loại các tập mục không thỏa mãn nguyên lý Apriori

Tập mục
{A, B, C}
{A, B, F}
{A, C, F}

Sinh các tập mục có độ dài 3 từ tập phô biến L₂

L ₂	Số lần xuất hiện
{A, B}	2
{A, C}	2
{A, F}	2
{B, F}	3

L ₃	Số lần xuất hiện
{A, B, F}	2

C ₃	Số lần xuất hiện
{A, B, F}	2

$$F = \{\{A\}, \{B\}, \{C\}, \{E\}, \{F\}, \{A, B\}, \{A, C\}, \{A, F\}, \{B, F\}, \{A, B, F\}\}$$

T1	{A, B, C, F}
T2	{A, B, E, F}
T3	{A, C}
T4	{D, E}
T5	{B, F}

Nội dung

- Tổng quan về khai phá luật kết hợp
- Biểu diễn luật kết hợp
- Giải thuật Apriori
- **Giải thuật FP_Growth**

Giải thuật FP-Growth

- Nén tập dữ liệu vào cấu trúc cây (Frequent Pattern tree, FP-tree)
  - Giảm chi phí cho toàn bộ tập dữ liệu dùng trong quá trình khai phá
    - Tập mục không thường xuyên bị loại bỏ sớm.
    - Đảm bảo kết quả khai phá không bị ảnh hưởng
- Phương pháp chia-để-trị (divide-and-conquer)
  - Quá trình khai phá được chia thành các công tác nhỏ.
    - 1. Xây dựng FP-tree
    - 2. Khám phá tập mục thường xuyên với FP-tree
- Tránh tạo ra các tập dự tuyển
  - Mỗi lần kiểm tra một phần tập dữ liệu

Giải thuật FP-Growth

1. Xây dựng FP-tree

1.1. Kiểm tra tập dữ liệu, tìm frequent 1-itemsets

1.2. Sắp thứ tự frequent 1-itemsets theo sự giảm dần của support count (tần suất xuất hiện)

1.3. Kiểm tra tập dữ liệu, tạo FP-tree

- Tạo root của FP-tree, được gán nhãn “null” {}
- Mỗi giao dịch tương ứng một nhánh của FP-tree.
- Mỗi node trên một nhánh tương ứng một item của giao dịch.
  - Các item của một giao dịch được sắp theo giảm dần.
  - Mỗi node kết hợp với support count của item tương ứng.
- Các giao dịch có chung items tạo thành các nhánh có prefix chung.

Giải thuật FP-Growth

2. Khám phá tập phổ biến với FP-tree

2.1. Tạo cơ sở mẫu điều kiện (Conditional pattern base) cho mỗi node của FP-tree

- Tích lũy các prefix paths with frequency của node đó

2.2. Tạo cây FP điều kiện (Conditional FP-tree) từ mỗi tập mẫu điều kiện

- Tích lũy frequency cho mỗi item trong mỗi tập mẫu.
- Xây dựng cây FP điều kiện cho tập phổ biến của tập mẫu đó

2.3. Khám phá cây FP điều kiện và phát triển tập phổ biến một cách đệ qui

- Nếu cây FP điều kiện có một đường đi đơn thì liệt kê tất cả các itemsets.

Giải thuật FP-Growth

Input:

- D , a transaction database;
- min_sup , the minimum support count threshold.

Output: The complete set of frequent patterns.

Method:

1. The FP-tree is constructed in the following steps:

- (a) Scan the transaction database D once. Collect F , the set of frequent items, and their support counts. Sort F in support count descending order as L , the *list* of frequent items.
- (b) Create the root of an FP-tree, and label it as “null.” For each transaction $Trans$ in D do the following.
Select and sort the frequent items in $Trans$ according to the order of L . Let the sorted frequent item list in $Trans$ be $[p|P]$, where p is the first element and P is the remaining list. Call $\text{insert\_tree}([p|P], T)$, which is performed as follows. If T has a child N such that $N.\text{item-name} = p.\text{item-name}$, then increment N ’s count by 1; else create a new node N , and let its count be 1, its parent link be linked to T , and its node-link to the nodes with the same *item-name* via the node-link structure. If P is nonempty, call $\text{insert\_tree}(P, N)$ recursively.

2. The FP-tree is mined by calling $\text{FP\_growth}(FP\_tree, null)$, which is implemented as follows.

Giải thuật FP-Growth

procedure FP_growth(*Tree*, α)

- (1) if *Tree* contains a single path P then
- (2)   for each combination (denoted as β) of the nodes in the path P
- (3)   generate pattern $\beta \cup \alpha$ with *support_count* = minimum support count of nodes in β ;
- (4) else for each a_i in the header of *Tree* {
- (5)   generate pattern $\beta = a_i \cup \alpha$ with *support_count* = $a_i.support\_count$;
- (6)   construct β 's conditional pattern base and then β 's conditional FP-tree $Tree_\beta$;
- (7)   if $Tree_\beta \neq \emptyset$ then
- (8)   call FP_growth($Tree_\beta$, β); }

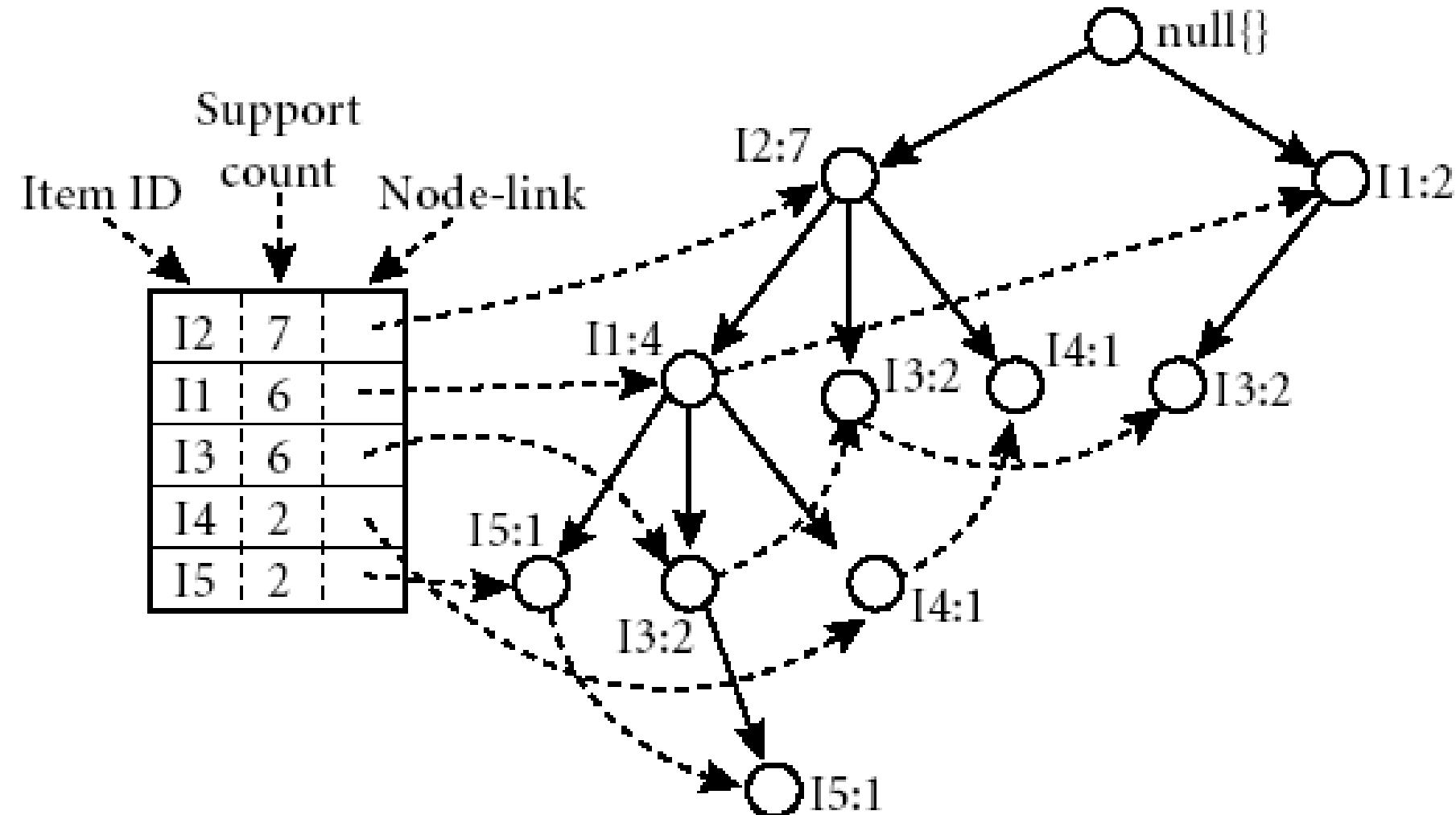
Giải thuật FP-Growth

ID	List item
T100	I1,I2,I5
T200	I2,I4
T300	I2,I3
T400	I1,I2,I4
T500	I1,I3
T600	I2,I3
T700	I1,I3
T800	I1,I2,I3,I5
T900	I1,I2,I3

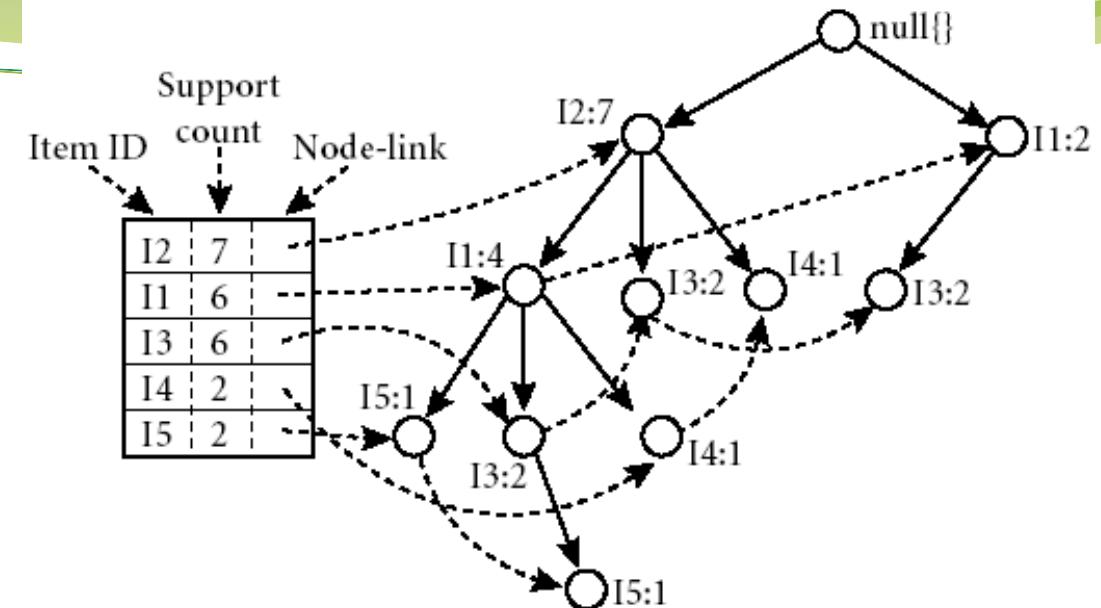
I2	7
I1	6
I3	6
I4	2
I5	2

ID	List item
T100	I2,I1,I5
T200	I2,I4
T300	I2,I3
T400	I2,I1,I4
T500	I1,I3
T600	I2,I3
T700	I1,I3
T800	I2,I1,I3,I5
T900	I2,I1,I3

Giải thuật FP-Growth

Giải thuật FP-Growth

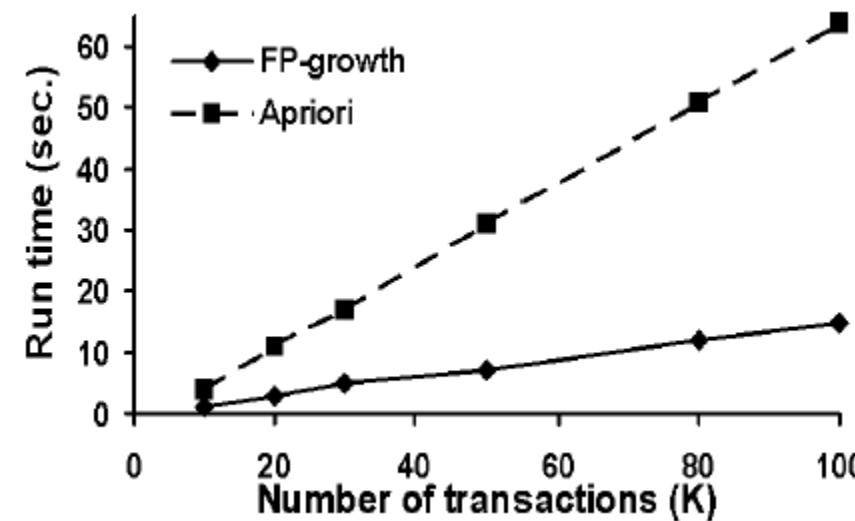

Item	Conditional Pattern Base	Conditional FP-tree	Frequent Patterns Generated
I5	$\{\{I2, I1: 1\}, \{I2, I1, I3: 1\}\}$	$\langle I2: 2, I1: 2 \rangle$	$\{I2, I5: 2\}, \{I1, I5: 2\}, \{I2, I1, I5: 2\}$
I4	$\{\{I2, I1: 1\}, \{I2: 1\}\}$	$\langle I2: 2 \rangle$	$\{I2, I4: 2\}$
I3	$\{\{I2, I1: 2\}, \{I2: 2\}, \{I1: 2\}\}$	$\langle I2: 4, I1: 2 \rangle, \langle I1: 2 \rangle$	$\{I2, I3: 4\}, \{I1, I3: 4\}, \{I2, I1, I3: 2\}$
I1	$\{\{I2: 4\}\}$	$\langle I2: 4 \rangle$	$\{I2, I1: 4\}$

Giải thuật FP-Growth

- Đặc điểm
  - Không tạo tập itemsets dự tuyển
    - Không kiểm tra xem liệu itemsets dự tuyển có thực là frequent itemsets
  - Sử dụng cấu trúc dữ liệu nén dữ liệu từ tập dữ liệu
  - Giảm chi phí kiểm tra tập dữ liệu
  - Chi phí chủ yếu là đếm và xây dựng cây FP-tree lúc đầu
- Hiệu quả và co giãn tốt cho việc khám phá các frequent itemsets dài lẩn ngắn

So sánh giữa giải thuật Apriori và giải thuật FP-Growth

Có giãn tuyến tính với số giao dịch